

ประสิทธิผลการบริหารศูนย์การศึกษาพิเศษ เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพ
การจัดการศึกษา กลุ่มเครือข่ายที่ 11 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
Administrative Effectiveness of Special Education Center
Educational Management Efficiency Promotion Network Group
11 under Special Education Bureau

รัตนภรณ์ กังสันเทียะ¹ วสันต์ชัย กากแก้ว² และ พนา จินดาศรี³
Rattanporn Kangsanthia¹, Vasancha Kakkeaw² and Pana Chindasri³

Received : May 13, 2023; Revised : June 19, 2023; Accepted : June 19, 2023

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาองค์ประกอบการบริหารศูนย์การศึกษาพิเศษที่มีประสิทธิผล 2) เพื่อศึกษาระดับของการบริหารศูนย์การศึกษาพิเศษที่มีประสิทธิผล และ 3) เพื่อศึกษาองค์ประกอบเชิงยืนยันขององค์ประกอบการบริหารศูนย์การศึกษาพิเศษที่มีประสิทธิผล กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร ครู และบุคลากรในศูนย์การศึกษาพิเศษที่เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 11 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำนวน 234 คน และผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis : CFA)

¹ ครุศาสตรมหาบัณฑิต (บริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์; Master of Education (Educational Administration), Surindra Rajabhat University, Thailand; e-mail : Rattanaporn0807411004@gmail.com.

^{2,3} คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์; Faculty of Education, Surindra Rajabhat University, Thailand

ผลการวิจัยพบว่า

1. องค์ประกอบการบริหารศูนย์การศึกษาพิเศษที่มีประสิทธิผล ประกอบด้วย ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร ด้านการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ด้านการบริหารจัดการด้านบรรยากาศและวัฒนธรรมองค์กร และด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน

2. ระดับของระดับของการบริหารศูนย์การศึกษาพิเศษที่มีประสิทธิผล โดยภาพรวมให้ความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ให้ความคิดเห็นอยู่ในระดับสูงสุดเป็นอันดับแรก โดยให้ความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$) รองลงมา คือ ด้านการบริหารจัดการ ($\bar{X} = 3.89$) ด้านการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ($\bar{X} = 3.87$) ด้านบรรยากาศและวัฒนธรรมองค์กร ($\bar{X} = 3.76$) และด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร ($\bar{X} = 3.61$) ให้ความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

3. การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลการบริหารศูนย์การศึกษาพิเศษที่มีประสิทธิผล เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา กลุ่มเครือข่ายที่ 11 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ พบว่า องค์ประกอบทั้ง 5 ตัวเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการบริหารศูนย์การศึกษาพิเศษที่มีประสิทธิผล เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา กลุ่มเครือข่ายที่ 11 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเป็นบวก หมายถึง องค์ประกอบทั้ง 5 มีความสัมพันธ์ในการบริหารศูนย์การศึกษาพิเศษที่มีประสิทธิผล เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา กลุ่มเครือข่ายที่ 11

คำสำคัญ (Keywords) : องค์ประกอบการบริหาร, การบริหารที่มีประสิทธิผล

Abstract

The purposes of this research were: 1) to study the effective administrative components of special education centers; 2) to study the level of effective administration of special education centers; and 3) to conduct a confirmatory factor analysis related to the effective administrative components of special education centers. The sample group were 234 administrators, teachers, and personnel of special education centers of School Clusters 11 for Efficiency Promotion under the Special Education Bureau. The key informants consisted of 5 experts and specialists. The tools used for data collection were a questionnaire and an interview form. Statistics used for data analysis were number, percentage, mean, standard deviation.

Additionally, a confirmatory component analysis was employed for hypothesis testing.

The study found that :

1. The effective administrative components of special education centers consist of leadership of administrators, teachers and educational personnel development, administration, atmosphere and organization culture, and curriculum and teaching management.

2. The overall opinion on the administrative level of special education centers is at a high level ($\bar{X} = 3.84$). When considering each aspect, the study showed that curriculum and learning management has the highest opinion ($\bar{X} = 4.06$) followed by administration ($\bar{X} = 3.89$), teachers and educational personnel development ($\bar{X} = 3.87$), atmosphere and organization culture ($\bar{X} = 3.76$), and leadership of administrators ($\bar{X} = 3.61$), respectively.

3. The result of confirmatory factor analysis revealed that the 5 components have a positive relationship for the effective administration of special education centers of School Clusters 11 for Efficiency Promotion under the Special Education Bureau.

Keywords : Management Components, Administrative Effectiveness

บทนำ (Introduction)

ทรัพยากรมนุษย์นับเป็นทุนที่สำคัญในการพัฒนาประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2559) ซึ่งเป็นแผนพัฒนาประเทศที่มุ่งเน้นให้ “คน” เป็นศูนย์กลางของการพัฒนาประเทศ โดยเครื่องมือที่สำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ คือ “การศึกษา” ทั้งนี้เนื่องจากการศึกษาเป็นกระบวนการจะช่วยให้คนมีความรู้ มีสติปัญญา และเกิดการพัฒนาตนเองในด้านต่าง ๆ อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ ดังนั้น รัฐบาลไทยได้ตระหนักและเล็งเห็นความสำคัญในการส่งเสริมให้คนในประเทศได้รับการศึกษานำไปสู่การอยู่ดีมีสุขของคนไทยทั้งปวง (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช, 2560) จากการเปลี่ยนแปลงของการปฏิรูปการศึกษาดังกล่าวซึ่งเป็นการกระจายอำนาจ ซึ่งการบริหารและการจัดการศึกษาของประเทศไทยจึงมีแนวทางที่ชัดเจน เกี่ยวกับการกระจายอำนาจ การจัดการศึกษาเพื่อให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหรือหน่วยงานระดับปฏิบัติมีอำนาจในการตัดสินใจและสนับสนุนให้

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ โดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ทำให้ทรัพยากรบุคคลของชาติมีคุณภาพ มีความสมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีความรู้ และคุณธรรมสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขต่อไป (ทับทิม แสงอินทร์, 2559)

ประสิทธิผลของสถานศึกษาจึงมีความสำคัญเพื่อยกระดับมาตรฐานศูนย์การศึกษาพิเศษสู่สากลในอนาคต จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องตระหนักถึงความสำคัญในการร่วมกันผลักดันการทำงานให้มีคุณภาพ เพื่อก่อให้เกิดประสิทธิผลตามวัตถุประสงค์ ทั้งนี้ประสิทธิผลเป็นระดับ (Degree) ที่องค์กรดำเนินการประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด โดยมีความสำคัญยิ่งต่อการดำเนินการของศูนย์การศึกษาพิเศษเนื่องจากแนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิผลของศูนย์การศึกษาพิเศษเกิดจากความต้องการในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบ โดยมุ่งหวังให้เกิดความเสมอภาคของการให้บริการการศึกษาแก่เด็กไทยทุกคนมีความเท่าเทียมกันในคุณภาพของการจัดการศึกษาในศูนย์การศึกษาพิเศษและลดความเหลื่อมล้ำในคุณภาพของผลผลิต ซึ่งหมายถึงคุณภาพของผู้เรียนที่ได้มีการกล่าวถึงอย่างกว้างขวางเป็นสากล (สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, 2565) ซึ่งแนวคิดประสิทธิผลขององค์กรจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการดำเนินงานขององค์กรทุกประเภทเพื่อเพิ่มพูนประสิทธิผลในผลผลิต บริการและผู้รับบริการในทุกกลุ่มและทุกประเภทขององค์กร ด้วยเหตุนี้ผู้บริหารในฐานะผู้นำ จะต้องคำนึงถึงการบริหารเพื่อให้เกิดประสิทธิผลขององค์กร เป็นสำคัญ (Robbins, 2002) ผู้บริหารศูนย์การศึกษาพิเศษเป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนาปรับปรุงศูนย์การศึกษาพิเศษ มีบทบาทและอิทธิพลต่อการดำเนินงานที่จะนำพาศูนย์การศึกษาพิเศษไปสู่ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาศักยภาพสูงสุดมีความรู้และทักษะที่แข็งแกร่งและเหมาะสมเป็นพื้นฐานสำคัญในการเรียนรู้ระดับสูง และการดำรงชีวิตในอนาคต ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการในฐานะหน่วยงานหลัก ในภาคการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพคนของประเทศ ได้ตระหนักถึงความสำคัญในการมุ่งสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีสำหรับคนไทย พัฒนาคนให้มีความเป็นคนที่สมบูรณ์ มีวินัย ใฝ่รู้ มีความรู้ มีทักษะ มีความคิดสร้างสรรค์ มีทัศนคติที่ดี รับผิดชอบต่อสังคม มีคุณธรรม และจริยธรรม ภายใต้วิสัยทัศน์ที่ว่ามุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้คู่คุณธรรม มีคุณภาพชีวิตที่ดีมีความสุขในสังคม (สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, 2565)

จากสภาพและปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาองค์ประกอบการบริหารศูนย์การศึกษาพิเศษที่มีประสิทธิผล เครื่องมือส่งเสริมประสิทธิผลการจัดการศึกษา กลุ่มเครือข่ายที่ 11 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยศึกษาองค์ประกอบการบริหารศูนย์การศึกษาพิเศษที่มี

ประสิทธิผลมีอะไรบ้าง ซึ่งผลที่ได้จากการศึกษาสามารถนำไปเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา นำไปสู่การดำเนินงานของศูนย์การศึกษาพิเศษ สำนักงานบริหารงานการศึกษาพิเศษ ให้เกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบการบริหารศูนย์การศึกษาพิเศษที่มีประสิทธิผล เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่าย 11 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษการศึกษาพิเศษ
2. เพื่อศึกษาระดับของการบริหารศูนย์การศึกษาพิเศษที่มีประสิทธิผล เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่าย 11 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
- 3 เพื่อศึกษาองค์ประกอบเชิงยืนยันขององค์ประกอบการบริหารศูนย์การศึกษาพิเศษที่มีประสิทธิผล เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่าย 11 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษการศึกษาพิเศษ

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

ผู้วิจัยได้แบ่งการวิจัยออกเป็นขั้นตอน ดังนี้

1. การวิเคราะห์เอกสาร ตำรา ทฤษฎีและงานวิจัยเกี่ยวกับองค์ประกอบการบริหารศูนย์การศึกษาพิเศษที่มีประสิทธิผล เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่าย 11 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
2. สัมภาษณ์เชิงลึกผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน เกี่ยวกับองค์ประกอบและตัวบ่งชี้การบริหารศูนย์การศึกษาพิเศษที่มีประสิทธิผล
3. วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) จากการวิเคราะห์เอกสาร ตำรา ทฤษฎีและงานวิจัย และแบบบันทึกการสัมภาษณ์เชิงลึกตามประเด็นที่เกี่ยวข้องเนื้อหา มาจัดเป็นเนื้อหาในการบริหารศูนย์การศึกษาพิเศษที่มีประสิทธิผล
4. สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารศูนย์การศึกษาพิเศษที่มีประสิทธิผล โดยแบบสอบถามจำแนกออกเป็น 2 ตอน ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารศูนย์การศึกษาพิเศษที่มีประสิทธิผล

5. นำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา และสำนวนภาษาแล้วนำไปปรับปรุงแก้ไข

6. แบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ 5 คน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ความถูกต้องของภาษาที่ใช้ (Wording) และหาค่าดัชนีความสอดคล้อง โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-objective congruence : IOC) โดยผู้วิจัยจะคัดเลือกข้อคำถาม ที่มีค่าตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป

7. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษและครูสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำนวน 30 คน ที่ไม่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

8. นำข้อมูลที่ได้รับมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามและนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ไปดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล

9. วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป และสถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาความถี่และค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 องค์ประกอบการบริหารศูนย์การศึกษาพิเศษที่มีประสิทธิผล เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่าย 11 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ วิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนความเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้เกณฑ์ในการแปลผลดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556 : 125)

10. การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis :CFA) ตรวจสอบความกลมกลืนของโมเดลโดยใช้การวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง ซึ่งพิจารณาจากค่าไค-สแควร์ χ^2 ดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (Goodness of Fit Index : GFI) ดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (Adjusted Goodness of Fit Index : AGFI) และดัชนีความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่าพารามิเตอร์ (Root Mean Square Error of Approximation :RMSEA)

ผลการวิจัย (Research Results)

1. องค์ประกอบตัวชี้วัดของการบริหารศูนย์การศึกษาพิเศษที่มีประสิทธิผล ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ ภาวะผู้นำของผู้บริหาร การพัฒนาบุคลากร การบริหารจัดการ บรรยากาศวัฒนธรรมองค์กร หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ส่วนตัวบ่งชี้ตัวชี้วัดของการบริหารศูนย์การศึกษาพิเศษที่มีประสิทธิผล มีจำนวน 50 ตัวบ่งชี้ โดยจำแนกตามองค์ประกอบได้ดังนี้ 1) ด้าน

ภาวะผู้นำของผู้บริหาร มี 11 ตัวบ่งชี้ 2) ด้านการพัฒนาบุคลากร มี 9 ตัวบ่งชี้ 3) ด้านการบริหารจัดการ มี 13 ตัวบ่งชี้ 4) ด้านบรรยากาศวัฒนธรรมองค์กร มี 7 ตัวบ่งชี้ และ 5) ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน มี 10 ตัวบ่งชี้

2. ระดับของการบริหารศูนย์การศึกษาพิเศษที่มีประสิทธิผล เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่าย 11 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับของการบริหารศูนย์การศึกษาพิเศษที่มีประสิทธิผล เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่าย 11 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

การบริหารศูนย์การศึกษาพิเศษที่มีประสิทธิผล	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร	3.61	0.98	มาก
2. ด้านการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา	3.87	0.81	มาก
3. ด้านการบริหารจัดการ	3.89	0.86	มาก
4. ด้านบรรยากาศและวัฒนธรรมองค์กร	3.76	0.97	มาก
5. ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน	4.06	0.78	มาก
ภาพรวม	3.84	0.81	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า การบริหารศูนย์การศึกษาพิเศษที่มีประสิทธิผล เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่าย 11 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยภาพรวม ให้ความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ให้ความคิดเห็นอยู่ในระดับสูงสุดเป็นอันดับแรก โดยให้ความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$) รองลงมา คือ ด้านการบริหารจัดการ ($\bar{X} = 3.89$) ด้านการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ($\bar{X} = 3.87$) ด้านบรรยากาศและวัฒนธรรมองค์กร ($\bar{X} = 3.76$) และด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร ($\bar{X} = 3.61$) ให้ความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

3. องค์ประกอบเชิงยืนยันขององค์ประกอบการบริหารศูนย์การศึกษาพิเศษที่มีประสิทธิผล
เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่าย 11 สังกัด
สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษการศึกษาพิเศษ

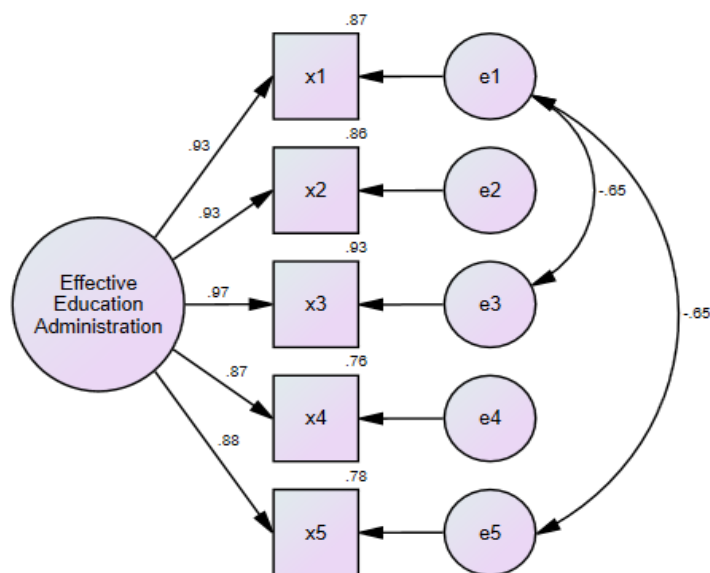
ตารางที่ 2 ค่าสถิติผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันการบริหารศูนย์การศึกษาพิเศษที่มี
ประสิทธิผล เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา กลุ่มเครือข่ายที่ 11
สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ตัวแปรแฝงภายใน	ตัว บ่งชี้	น้ำหนัก องค์ประกอบ	SE	C.R.	R ²	สัมประสิทธิ์ คะแนน องค์ประกอบ
โมเดลการบริหาร ศูนย์การศึกษา พิเศษที่มี ประสิทธิผล	X1	0.93	-	-	0.78	0.13
	X2	0.93	0.33	24.80	0.76	0.09
	X3	0.97	0.38	24.20	0.93	0.05
	X4	0.87	0.44	21.02	0.86	0.22
	X5	0.88	0.43	17.46	0.87	0.13
ค่าสถิติที่ใช้	$\chi^2 = 2.992$, df=3, chi-square/df=.997, P-value=.393					
ตรวจสอบความตรง	,RMSEA=.000, CFI=1.000, TLI=1.000, GFI=.995,					
ของโมเดล	AGFI=.975, RMR=.006					

** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลการบริหารศูนย์การศึกษา
พิเศษที่มีประสิทธิผล มีความตรงเชิงโครงสร้างพิจารณาได้จากค่าสถิติที่ใช้ตรวจสอบความตรงของ
โมเดลได้แก่ $\chi^2 = 2.992$, df = 3, chi-square/df = .997, P-value = .393 ,RMSEA =.000, CFI
= 1.000, GFI =.995, AGFI = .975, RMR = .006 เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์น้ำหนัก
องค์ประกอบ (B) องค์ประกอบทั้ง 5 ตัว พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์น้ำหนักองค์ประกอบทุกตัว
มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 ซึ่งมีค่าตั้งแต่ 0.87-0.97 โดยตัวบ่งชี้ที่มีน้ำหนักองค์ประกอบสูง
ที่สุด คือ ด้านการบริหารจัดการ (X3) (B = 0.97) ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร (X1) (B= 0.93) ด้าน
การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา (X2) (B=0.93) ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน
(X5) (B= 0.88) และด้านบรรยากาศและวัฒนธรรมองค์กร (X4) (B= 0.87) ตามลำดับ สำหรับค่า

สัมประสิทธิ์ความเที่ยงของตัวแปรสังเกตได้ทุกค่าซึ่งวัดจากค่า R^2 แสดงให้เห็นถึงความเชื่อมั่นขององค์ประกอบอยู่ในระดับสูง จากข้อมูลสรุปได้ว่าองค์ประกอบทั้ง 5 ด้าน เป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการบริหารศูนย์การศึกษาพิเศษที่มีประสิทธิผล โดยมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเป็นบวก หมายถึง องค์ประกอบทั้ง 5 มีความสัมพันธ์ในการบริหารศูนย์การศึกษาพิเศษที่มีประสิทธิผล เครื่องมือส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา กลุ่มเครือข่ายที่ 11 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

chi-square=2.992, df=3, chi-square/df=.997, P-value=.393,
RMSEA=.000, CFI=1.000, TLI=1.000, GFI=.995, AGFI=.975,
RMR=.006

ภาพที่ 1 โมเดลการวัดองค์ประกอบการบริหารศูนย์การศึกษาพิเศษที่มีประสิทธิผล เครื่องมือส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา กลุ่มเครือข่ายที่ 11 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ หลังปรับโมเดล

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

การศึกษาองค์ประกอบการบริหารศูนย์การศึกษาพิเศษที่มีประสิทธิผล เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่าย 11 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สามารถอภิปรายผลการศึกษา ได้ดังนี้

1. การศึกษาองค์ประกอบการบริหารศูนย์การศึกษาพิเศษที่มีประสิทธิผล เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่าย 11 สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ องค์ประกอบ 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร 2) ด้านการพัฒนาบุคลากร 3) ด้านการบริหารจัดการ 4) ด้านบรรยากาศและวัฒนธรรมองค์กร 5) ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน

2. ระดับการบริหารศูนย์การศึกษาพิเศษที่มีประสิทธิผล เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่าย 11 สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยผลการศึกษาพบว่า ให้ความสำคัญเห็นอยู่ในระดับมาก ซึ่งให้ความสำคัญกับด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน สูงสุดเป็นอันดับแรก โดยให้ความสำคัญเห็นอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากเป็นแนวทางการจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาเด็กพิการของศูนย์การศึกษาพิเศษ ด้วยกระบวนการจัดการเรียนรู้ โดยที่ครูและบุคลากรต้องมีความรู้ความเข้าใจและนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อผู้เรียนได้รับการพัฒนามาตรฐานอย่างมีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงความสามารถพื้นฐานของเด็กพิการและยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ พัฒนาด้วยรูปแบบและกระบวนการที่หลากหลาย ผ่านกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัยและพัฒนาการของผู้เรียน กำหนดแนวทางการจัดการศึกษาและใช้เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษเฉพาะเพื่อให้เด็กพิการสามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุขเน้นการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนตามมาตรฐานการจัดการศึกษาพิเศษ และนำนวัตกรรมมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (2558 : 5) กล่าวถึง หลักสูตรสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษระยะแรกเริ่มของศูนย์การศึกษาพิเศษ ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2558 มีหลักการสำคัญ คือ จัดการศึกษาโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ พัฒนาเด็กพิการโดยองค์รวมด้วยรูปแบบและกระบวนการที่หลากหลายผ่านกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัยและพัฒนาการ โดยใช้แผนให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล กำหนดแนวทางการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับ

ความต้องการจำเป็นพิเศษเฉพาะของเด็กพิการและครอบครัว จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้เด็กพิการสามารถดำรงชีวิตได้เต็มศักยภาพ อย่างมีความสุข และมีคุณภาพชีวิตที่ดี เลือกใช้เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ให้ตรงกับความต้องการจำเป็นพิเศษเฉพาะบุคคล นอกจากนั้นยังสอดคล้องกับสำนักทดสอบการศึกษา (2561 : 54 - 61) มาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์การศึกษาพิเศษ มาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามที่ระบุไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลที่สอดคล้องกับหลักสูตรของสถานศึกษา

3. การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลการบริหารศูนย์การศึกษาพิเศษที่มีประสิทธิภาพ เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่าย 11 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ พบว่า องค์ประกอบทั้ง 5 ได้แก่ 1) ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร 2) ด้านการพัฒนาบุคลากร 3) ด้านการบริหารจัดการ 4) ด้านบรรยากาศและวัฒนธรรมองค์กร 5) ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน เป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการบริหารศูนย์การศึกษาพิเศษที่มีประสิทธิภาพ โดยมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเป็นบวก หมายถึง องค์ประกอบทั้ง 5 มีความสัมพันธ์ในการบริหารศูนย์การศึกษาพิเศษที่มีประสิทธิภาพ ทั้งนี้เนื่องจาก กระบวนการจัดการศึกษาที่เด็กพิเศษทุกคนได้รับการศึกษาอย่างพอเพียงเพื่อพัฒนาสมรรถภาพของคนให้ถึงขั้นสูงสุด เน้นถึงความสามารถและศักยภาพของเด็กพิการด้วยวิธีการและรูปแบบที่หลากหลายสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษ ซึ่งการศึกษาสำหรับเด็กที่บกพร่องทางสติปัญญา เด็กที่บกพร่องทางสายตา เด็กที่บกพร่องทางการได้ยิน เด็กที่บกพร่องทางร่างกายและสุขภาพ เด็กที่บกพร่องทางอารมณ์และพฤติกรรม เด็กที่บกพร่องทางการเรียน เด็กพิการซ้ำซ้อน รวมถึงการจัดการสำหรับเด็กปัญญาเลิศและเด็กที่มีความสามารถพิเศษ ซึ่งแตกต่างไปจากการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปกติในด้านวิธีสอน ขบวนการ เนื้อหาวิชาหลักสูตร เครื่องมือและอุปกรณ์การสอน จัดให้สนองความต้องการและความสามารถของแต่ละบุคคล ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ พระมหาสมพร สิริโย (2553) อ้างถึงใน ทวีศักดิ์ สมนอก (2562) กล่าวว่า การบรรลุวัตถุประสงค์ หรือเป้าหมายในการทำงานโดยพิจารณาจากประสิทธิภาพของผู้บริหารโรงเรียนที่สามารถใช้ความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ในการบริหารงาน ความสามารถของสถานศึกษาในการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามขอบข่ายงานและภารกิจการบริหารและจัดการสถาน ศึกษาตามที่กระทรวงศึกษากำหนดประสิทธิผลของโรงเรียนเป็นผลลัพธ์ขั้นสุดท้ายของการบริหารโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายซึ่งเป็นการมองประสิทธิผลของโรงเรียนทั้งระบบสามารถอธิบายถึงคุณภาพการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนและคุณภาพการสอนของครู และเป็น

เครื่องช่วยตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้ามาเรียนด้วย ซึ่งจะทำให้โรงเรียนสามารถดำเนินการจัดการศึกษาต่อไปได้ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของสมพร ยอดดำเนิน (2561) วิจัยเรื่อง การบริหารงานที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย ผลการศึกษา ยังพบว่า การยืนยันองค์ประกอบการบริหารงานที่มีประสิทธิผลของโรงเรียน ประกอบด้วย ด้านการบริหารจัดการในโรงเรียน องค์ประกอบด้านการนำองค์กร(คุณลักษณะของผู้บริหารและการวางแผน) องค์ประกอบด้านครู และบุคลากร และองค์ประกอบด้านสภาพแวดล้อมและบรรยากาศภายในโรงเรียน ซึ่งเป็นองค์ประกอบได้รับการยืนยันแล้วว่ามีความสัมพันธ์ในความถูกต้อง มีความเหมาะสม มีความเป็นไปได้ในการบริหารโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

องค์ความรู้ใหม่ (Originality and Boby of Knowledge)

จากการศึกษางานวิจัยนี้ ได้องค์ความรู้ที่เกิดจากงานวิจัยด้านองค์ประกอบการบริหารศูนย์การศึกษาพิเศษที่มีประสิทธิผล ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร 2) ด้านการพัฒนาบุคลากร 3) ด้านการบริหารจัดการ 4) ด้านบรรยากาศและวัฒนธรรมองค์กร 5) ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน และทั้ง 5 ด้าน มีความสำคัญในการบริหารศูนย์การศึกษาพิเศษในทิศทางที่เป็นบวก

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

จากการศึกษาเรื่อง องค์ประกอบการบริหารศูนย์การศึกษาพิเศษที่มีประสิทธิผล เครื่องช่วยส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษ ได้ข้อค้นพบที่เป็นประโยชน์ที่เป็นองค์ความรู้ด้านการบริหารงานที่มีประสิทธิผล ซึ่งผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้โดยผู้บริหารพิจารณานำองค์ประกอบการบริหารงานที่มีประสิทธิผลของศูนย์การศึกษาพิเศษ ที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้ไปใช้เป็นข้อมูลในการบริหารงานในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารองค์กร เพื่อให้องค์กรสามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึง การบริหารภายในศูนย์การศึกษาพิเศษ การนำองค์กรการให้ความสำคัญกับครูและบุคลากร ตลอดจนการจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศภายในศูนย์การศึกษาพิเศษ ที่เหมาะสมถูกต้องตามหลักการและทฤษฎีซึ่งผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ด้านการบริหารจัดการ โดยภาพรวม ให้ความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยให้ความสำคัญกับสถานศึกษาวางแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบ โดยศูนย์การศึกษาพิเศษ

ควรมีแผนและดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการบริหารและการจัดการศึกษา ที่มีความเหมาะสมทั้งในด้านการพัฒนาวิชาการที่เน้นผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมายทุกคนและดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรม การพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพมีความรู้ความสามารถ และทักษะตามมาตรฐานตำแหน่ง การบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศที่มีความถูกต้อง ครบถ้วน ทันสมัยนำไปประยุกต์ใช้ได้และดำเนินการอย่างเป็นระบบ

2. ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร โดยภาพรวม ให้ความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยให้ความสำคัญกับผู้บริหารมีกรณีศึกษา กำกับ ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานของครูอย่างสม่ำเสมอ โดยศูนย์การศึกษาพิเศษควรมีการดำเนินการสรุปผลการนิเทศ รายงานผล และนำผลการนิเทศมาปรับปรุง แก้ไข โดยร่วมกันวางแผนการนิเทศระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศ วิเคราะห์หาจุดที่ควรพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนให้ดีขึ้น

3. ด้านการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยภาพรวม ให้ความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยให้ความสำคัญกับสถานศึกษามีอัตรากำลังครูและบุคลากรทางการศึกษาเป็นไปตามเกณฑ์ที่ ก.ค.ศ. กำหนด โดยศูนย์การศึกษาพิเศษ ควรมีการวิเคราะห์วางแผนอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างเหมาะสม โดยมีการเกลี่ยอัตรากำลัง ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาโดยการตัดโอนตำแหน่ง และอัตราเงินเดือนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างเหมาะสมเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด นอกจากนั้นควรมีการบริหารอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เหมาะสม และมีการปรับปรุงการกำหนดตำแหน่งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดอย่างเหมาะสม

4. ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน โดยภาพรวม ให้ความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยให้ความสำคัญกับสถานศึกษาเลือกใช้เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาตรงกับความต้องการจำเป็นพิเศษเฉพาะบุคคล โดยศูนย์การศึกษาพิเศษควรให้ความสำคัญกับเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลือสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ โดยทางศูนย์การศึกษาพิเศษจะต้องเตรียมให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพความต้องการของเด็กแต่ละคน นอกจากนั้นศูนย์การศึกษาพิเศษควรมีการจัดเตรียมเป็นห้องศูนย์สื่อเพื่อจัดบริการให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษยืมสื่อและอุปกรณ์ที่จำเป็น ได้แก่ สื่อและอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ทางการศึกษา สื่อและอุปกรณ์สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกาย สื่อและอุปกรณ์สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสายตา สื่อและอุปกรณ์สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน สื่อและอุปกรณ์สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา และสื่ออุปกรณ์สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้

5. ด้านบรรยากาศและวัฒนธรรมองค์กร โดยภาพรวม ให้ความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยให้ความสำคัญกับสถานศึกษาจัดบรรยากาศให้เอื้อต่อการปฏิบัติงานของครูและ บุคลากร เช่น จัดให้มีห้องพักครู ห้องสมุด ห้องประชุมและสภาพแวดล้อมที่ร่มรื่นสวยงาม โดยศูนย์การศึกษาพิเศษ ควรมีการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่ดีและกระตุ้นให้ผู้เรียนใฝ่เรียนรู้ ทัวถึงทุกกลุ่มเป้าหมาย นอกจากนั้นศูนย์การศึกษาพิเศษควรสนับสนุนให้มีการจัดบริเวณโรงเรียน ให้มีการตกแต่งอาคารเรียน และสถานที่ต่าง ๆ ให้อยู่ในสภาพเรียบร้อย สวยงาม รวมทั้งมีการซ่อมบำรุงรักษาให้มีสภาพพร้อมใช้งานอยู่เสมอ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

จากผลการวิจัยทำให้ได้สารสนเทศในการวิจัยครั้งต่อไปดังนี้

1. ศึกษาวิจัยเปรียบเทียบการบริหารงานที่มีประสิทธิผลของภาครัฐและภาคเอกชนในสถานศึกษาต่อไป
2. ควรมีการศึกษาศึกษาการวิจัยเกี่ยวกับองค์ประกอบการบริหาร โดยการเพิ่มตัวแปรในการศึกษา
3. ควรมีการศึกษาศึกษาวิจัยเกี่ยวกับองค์ประกอบการบริหารเชิงยืนยันในกลุ่มตัวอย่างอื่น เพื่อเปรียบเทียบผลลัพธ์ในการวิจัย
4. ควรมีการศึกษาศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการบริหารงานด้วยระบบบริหารคุณภาพทั้งองค์การของสถานศึกษาในศูนย์การศึกษาพิเศษ เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่าย 11 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยเพิ่มกลุ่มตัวอย่างจากเดิม เช่น เพิ่มกลุ่มตัวอย่างทั่วประเทศไทย

เอกสารอ้างอิง (References)

- ทวีศักดิ์ สมนอก. (2562). การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25. ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาสน.
- บทิม แสงอินทร์. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560. ราชกิจจานุเบกษา, 134(40ก) : 1 – 90.

สมพร ยอดดำเนิน. (2561). “การบริหารงานที่มีประสิทธิภาพของโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะ
วรรณาลัย.” *วารสารบัณฑิตศาสตร์*. 16(1) : 193 – 203.

สำนักทดสอบการศึกษา. (2561). “มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ศูนย์การศึกษาพิเศษ.” [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : [http://www.newonetestresult.
niets.or.th](http://www.newonetestresult.niets.or.th) สืบค้น 19 มีนาคม 2566.

สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ. (2558). “หลักสูตรสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษระยะ
แรกเริ่มของศูนย์การศึกษาพิเศษฉบับปรับปรุง.” [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก :
[http://www.lampangsec.go.th/images/pdf/Course/manualEI.pdf?fbclid=I
wAR1jxKQTqK6K9KxQtMcxhnSki43NvjJncjBph1e3Cos_cD6xelTFHlVX0RI](http://www.lampangsec.go.th/images/pdf/Course/manualEI.pdf?fbclid=IwAR1jxKQTqK6K9KxQtMcxhnSki43NvjJncjBph1e3Cos_cD6xelTFHlVX0RI)
สืบค้น 19 มีนาคม 2566.

สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ. (2565). *หลักการพื้นฐานการศึกษาพิเศษ*. กรุงเทพฯ :
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

Robbins, S. P. (2002). *Organization Theory : The Structure and Design of
Organizations*. New Jersey : Prentice-Hall, Inc.

